

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 20 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRUMOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: FIAC-UTCA 49

Varsó ostroma küszöbén

**A németek huszonöt kilométernyire közeledtek Varsóhoz —
Hollandi jelentés Belgrád újabb bombázásáról — Német
aviatikusok támadásai a francia és belga tengerpart ellen**

Az olasz lapok haditudósítóinak jelentései ma német forrásból is megerősítést nyertek: a Bzura és a Rawka folyók közötti területen a németek rettenetes harcokat vívnak, hogy áttörjék az oroszok arcvonalát és megkezdhesék Varsó erődítéseinek ostromát, ami a világháború újabb fejezetét fogja megnyitni. A harcok fejlődése azzal a reménnyel biztat, hogy a németek áldozatai megtermik gyümölcsüket. A nagy főhadiszállás, amely nap-nap után beérte azzal a lapidáris jelentéssel, hogy „a Bzura—Rawka szakaszon a támadások előrehaladtak”, ma már részletesebb tájékoztatást nyújt a küzdelem színterének pontosabb megjelölésével szemléltetővé teszi a támadások előrehaladásának méreteit. A hivatalos kommunikáció kiegészíti az ugyancsak olasz forrásból érkezett tudósítást, amely szerint Varsó külső erődítményének ostroma küszöbön áll, miután a németeket már csak huszonöt kilométer távolság választja el Lengyelország fővárosától. Az elképzelhető leghévesebb arcvonalcsata mellett nyilván oldaltámadást is folytatnak a német erők, melyeknek további harcait idegvesztő érdeklődéssel kíséri a világ.

Az osztrák-magyar főhadiszállás ma nem jelentett lényeges eseményt. Éppen ezért a legnagyobb tartózkodással kell fogadni azt a holland forrásból származó híradást, amely Belgrád újabb ostromának megkezdését üsággolja.

Mai távirataink:

Höfer jelentése

Budapest, január 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

Az északi és a déli hadszíntéren semmi lényeges nem történt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A kárpáti harcok

Perecsény, január 5. (Az Est.) Az Ung-megyébe betört orosz sereg egy része Csonatoról a Lyuzs völgyébe betört Beregmegyébe. Az oroszok túlerőben vannak, de még sem tudnak a bereznai járásról előbbre haladni. Újra csoportosult haderőnk kedvező pozícióban van és rövidesen ismét visszaszorítani igyekszik az ellenséget. Hogy a helyzet mennyire nem nyugtalanító, azt legjobban jel-

lemzi, hogy a perecsényi acetongyár zavartalanul működik.

Varsó felé

Berlin, január 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Kelet-Poroszországban és Lengyelország északi részében a helyzet változatlan.

A Bzurától keletre Kozlow—Biekupinál és ettől délre támadásaink előbbre haladtak.

Bolinowtól északkeletre és a Rawkától keletre Huminen át és az ettől északkeletre fekvő magaslatokon át csapataink előbbre hatoltak.

Tovább délre a Pillcaig, valamint a Pillica jobb partján változás nem történt. — Az utak állapota és a kedvezőtlen időjárás akadályozták mozdulatainkat.

Berlin, január 5. A Berliner Tageblatt jelenti: A Bzura és a Rawka közötti területen a németek rettenetes támadásokat intéznek az oroszok ellen, hogy frontjukat áttörjék.

25 kilométernyire Varsótól

Róma, január 5. (Magyar Távirati Iroda.) A római lapok haditudósítói jelentik az orosz sajtóhadiszállásról, hogy a németek mindössze huszonöt kilométernyi távolságban vannak Varsótól és teljes erőből készülnek Varsó ostromára.

Az orosz vezérkar az északi harcokról

Berlin, január 5. Kopenhágából jelentik: Az orosz vezérkar az év végén kimerítő jelentést tett a lengyelországi harctéri helyzetről. Eszerint heves harcok folynak Bolinow környékén és feltehető, hogy a németeknek sikerül birtokba venniük a Gumino falu mellett levő orosz pozíciókat. Azt is beismerik, hogy a németek átletették a Bzurát. — Amíg ugyanis több ponton szinleges átkelési manővert végeztek, azalatt más helyütt bárkákon elérték a tulsó partot és kora hajnalban megszállták az orosz lövészárkokat. Az oroszok további előnyomulásukat újabb erősítésekkel megakadályozták. Igen hevesek a harcok azonkívül Inowlodzndól és Malagoscától délre. A németek az oroszok heves tüzelése köz-

ben is megkezdtek Bolinowndól az offenzívát és megszállták a Gumine magaslatot. Gyakoriak az éjjeli harcok.

Hol lesz a döntés?

Stockholm, január 5. A Dagblad katonai munkatársa a következőket írja az orosz-lengyelországi harctéri helyzetről:

— Az oroszok azt hangoztatják, hogy ők nem Orosz-Lengyelországban óhajtlák a döntést, hanem Nyugat-Galiciában és ennek következtében legfőbb erőiket ismét az osztrák-magyar hadsereg ellen összpontosítják. Az osztrák-magyar sereg jobbszárnyával szembenálló nyolcadik orosz hadsereg már eddig is jelentékeny erősítéseket kapott. Az oroszoknak ez a taktika-változtatása bizonyára nem azért történt, mintha az oroszoknak a háború kezdete óta ez lett volna a főcéljuk, hanem azért, mert Hindenburgot nagy előrenyomulásában feltartóztatni nem tudták. — Mostan tehát Hindenburgot le akarják kötni Varsó környékén, míg az orosz lövő a Visztula és a Kárpátok között akar előrejutni. — Hogy ez a terv sikerül-e, az nemcsak az orosz seregektől függ, hanem a szövetséges német és osztrák-magyar seregektől is. Az osztrák-magyar hadsereg ismételtelen bebizonyította, hogy a legnagyobb orosz tömegeket is feltartóztatni képes. A harctéri helyzet új alakulását az befolyásolja, vajjon Hindenburg hogyan tudja az egyensúlyt fentartani egyrészt Orosz-Lengyelországban, másrészt pedig Nyugat-Galiciában. Ha sikerül Hindenburgnak az alsó Visztula és a Pillica között álló orosz seregeket véglegesen visszavetni és az oroszoknak érzékeny veszteségeket okozni, akkor az orosz sereg kénytelen lesz balszárnyával visszavonulni. De ha ez rövidesen nem is állna be, akkor is módjában áll Hindenburgnak, hogy a közelmúltban elfoglalt, a Bzura és a Rawka között elterülő új hadvonalat gyengébb erőkkel tartsa.

Semleges kritika az osztrák-magyar hadseregről

Bazel, január 5. A Bazeler Nachrichten a hadi helyzetről katonai részről írott cikkében a következőket mondja a mi hadseregünk tevékenységéről:

„Amit az osztrákok és a magyarok Lengyelországban és Galiciában teljesítettek, ar-

ra kevés példa van a haditörténelemben, különösen ami a szívós kitartást és a nem lazkodó támadó erőt illeti. A Lublin elleni offenzíva ebbe az irányba vonta az oroszok főerejét és ezáltal lehetővé tette Hindenburg győzelmeit Kelet-Poroszországban. — Saját magukra utalva, az osztrákok és a magyarok kénytelenek voltak visszavonulni az ellenség többszörös túlerője elől Nyugat-Galiciába, azonban mielőtt a német offenzíva Lengyelországban megkezdődött, ismét készen voltak az előnyomulásra. Nemcsak hogy a Sannon túlra nyomultak előre Galiciában és felszabadították Przemyslt, hanem még támogatták is szövetségük előhaladását, amikor Dél-Lengyelországban Ivangorod ellen vonultak. Amikor ez alkalommal sem sikerült alaposan megvédeni az oroszokat, a hadsereg ismételen visszavonult, hogy az utolsó hetekben nemcsak szívós ellenállást fejtsen ki, hanem hogy újra támadjon, mielőtt kilátás van a sikerre. Nem sok olyan hadsereg van, amely képes volna megfelelni ezeknek a követelményeknek. A felső vezetés körülményeiről még nem ismeretesek a részletek és kétségtelennek látszik ma, hogy a keleti német győzelmek fényesebbek, mint az osztrák-magyarok. Azt azonban már ma is szabad állítani, hogy a német sikereket jórészt az osztrák-magyar csapatok hű és önteláldozó közreműködésének kell betudni.

Meghiusult francia támadások

Berlin, január 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Arrastól északra csapataink felrobbantottak egy 200 méter hosszú lövészárkot és eközben néhány foglyot ejtettek. Az ellenségnek későbbi ellentámadásai megghiúsultak.

Az Argonneokban a franciák több előretörését visszavertük.

A franciáknak Steinbach és Uffholz között ellenünk intézett támadását szuronyharcban visszavertük.

A flandriai harcok

Bécs, január 5. A Neues Wiener Journal jelenti Dünkirchenből: A csatorna mentén lévő frontról nagyon rossz hírek jönnek a belga csapatok állapotáról. Mióta a németek borzalmas elkeseredéssel támadtak Saint Jorys ellen, a belgák a német ágyutüzben szörnyű veszteségeket szenvedtek. Dixmuidentől déli irányból nem hozhattak segédcsoportokat, mert a német ágyutüzek golyózáporral söpörték végig ezt a területet. Igen sok belga tiszt elesett, köztük három belga miniszter fia is hősi halált halt a csatorna mentén vívott ütközetekben az utolsó napokban. Albert király két napig csapatai között volt, de távoznia kellett az első harcvonalból, mert német aviatikusok az egész harcvonal mentén bombákat vetettek. Most már azokat a belga újoncokat viszik harcvonalba, akik még csak két hét óta részesülnek katonai kiképzésben.

Berlin, január 5. Mint a Nieuws van den Tag jelenti, hogy angol ágyunaszádkok és három cirkáló tegnap ismét bombázta a belga tengerpart megerősítetlen helységeit, különösen Zeebrügget. Csak késő délután kezdtek a hajók a bombázást, amely háromnegyed óra hosszat tartott. A németek ágyúkkal és gépfegyverekkel viszonozták a tüzelést. A lövéseknek nem volt látható hatásuk. A hadihajók az alkonyat beálltával visszavonultak.

A németek Antwerpenben

London, január 5. A Times németalföldi tudósítója táviratozza: Német tisztek elbeszélései szerint jelenleg 200,000 főnyi német sereg áll Antwerpenben. A németek esetleg Roulersből Gent felé fognak visszavonulni, de Antwerpen az utolsó emberig fogják megvédelmezni. Miután az antwerpeni polgároknak alkalmat adtak arra, hogy elhagyják a várost, most 3000 német éjjel-nappal az erődöket erősíti. A németek tökéletesen átalakították a Winneghem erődöt, mely most már főképpen a föld alatt épült. Az erőd ágyúi csak 18 hüvelyknyire látszanak ki a földből.

Német repülők bombái a tengerparti városokra

London, január 5. A Daily Mail jelenti Dünkirchenből: A német aviatikusok szombaton megjelentek Couderke és Rosendaal tengerparti városok fölött és számos bombát dobtak le. A bombák tömérdek kárt okoztak. A bombázásnak 100 halottja és sebesültje van.

A francia offenzíva lassu haladása

Berlin, január 5. A vasárnap délután kiadott hivatalos jelentés többek között a következőket mondja: Felső-Elszászban a franciák egy vonatot löttek az altkirchi állomáson és részben elpusztították a Dasbach—Diersbach vasutat, Altkirchtől délnyugatra. A komüniké záró mondata így hangzik: A francia offenzíva lassu előrehaladása az állandó esőzessel magyarázandó, amely felvájta a talajt és mindenütt lehetetlenné tette a hadműveleteket.

Francia röpiratok a béke mellett

Genf, január 5. Párisból jelentik: Ezrével csempésznek be a házakba egy röpiratot, mely a béke mellett agitál. A röpirat e szavakkal kezdődik: „Félrevezetnek benneteket! Tudjátok-e, kik idézték elő a világháborút? Az oroszok, az angolok, a katolikus párt és a francia kormány!” A felhívás utolsó szavai ezek: „Francia, asszonyok, kidltsátok valamennyien: Éljen a béke!” Az Echo de Paris közli, hogy a párisi rendőrség talpon van, elkobozza a röpiratokat és üldözi terjesztőit.

A „Formidable” katasztrófája

Egy menekült elbeszélése

London, január 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Formidable elsüllyedéséről egy megmentett tengerész a következő részleteket közli:

— Legnagyobb részt már nyugovóra térünk, amikor a robbanás történt. Mielőtt a kapitány észrevette, hogy komoly dologról van szó, parancsot adott, hogy bocsássák le a csónakokat. Ez azonban csak a jobboldalon sikerült, mert a hajó jobbra dőlt. Amikor a megmentettek elhagyták a hajót, látták, hogy még sokan a fedélzeten maradtak. Ezeknek legnagyobb része pipázott vagy cigarettázott. A kapitány kutyájával a parancsnoki hidon állott és cigarettázott. Utolsó szavai ezek voltak:

„Emberek, viselkedjétek vitézül. Minden rendben van. Mutassátok meg, hogy britek vagytok!”

Az elbeszélő matróz teljesen kábult volt, amikor kimentették a vízből.

Berlin, január 5. A Localanzeiger jelenti Rotterdamból: A Formidable utolsó husz menekültje teljesen ki volt merülve, amikor elérte az angol partot. Minden fáradozás dacára hatan meghaltak a megmentett matrózok közül. A kutternek 60 ember volt a fedélzetén, mikor a Formidable-t elhagyta. Egy tiszt elbeszélte, hogy a bárka huszonhat óra hosszúságig volt a tengeren. A legénység szakadatlanul evezett. Sokan meghaltak a tengeren és holtestüket a vízbe dobták. Mikor a naszád elérte a partot, még öt ember feküdt holtan a vízben a csónak fenekén.

Anglia és az Unio

Berlin, január 5. A Nieuwe Rotterdamsche Courant londoni tudósítója beszélgetést folytatott egy különösen jól értesült diplomatával az Angliához intézett amerikai jegyzékről. A diplomata azt mondta, hogy a jegyzékre adandó válaszlól még semmit sem tudnak. E jegyzék folytán valamennyi semleges hatalom pozíciója nagyon megerősödött. Amerikán kívül egyetlen állam sem merészelt volna ilyen hangot használni Angliával szemben. Még Olaszországot is elutasították volna egy fölényes mozdulattal, ha ilyen módon protestált volna. Mindenesetre tény, hogy ez a vitás kérdés a legnehezebb mindazok között, melyekkel az angol diplomáciának a háboru kitörése óta foglalkoznia kellett.

Az első amerikai gyapotszállítmány Németországban

Bréma, január 5. Tegnap futott be az El Marte északamerikai gyapotszállító gőzös. — Ez az első gyapotrakomány, mely a háboru folyamán német kikötőbe érkezett. — Az El Marte Norfolk felől jött, ott fel is tartóztaták, de azután utjára engedték. Az amerikai jegyzék hatásának első megnyilvánulását látják abban, hogy az angol hadihajók a feltételes dugárúnak minősített gyapotrakományt nem tartották vissza.

Nagy harcok a Kaukázusban

4000 orosz fogoly

Stockholm, január 5. Egy január elsején kiadott orosz hivatalos jelentés szerint a Sarikamis melletti harcok a Kaukázusban az Erzerum és Kars közötti utvonalon tovább tartanak. Nagyobb török erőket Ilagucsánnál összpontosítottak és Ardachan ellen vezették.

Konstantinápoly, január 5. A hadvezetőség jelentése szerint az eddigi ütközetek során több mint négyezer orosz katona esett török hadifogságba. Megállapítja a hadvezetőség azt is, hogy az orosz kaukázusi sereg egyötöd része elpusztult a harcokban.

Az ifjutörökök Vilmos császárhoz

Berlin, január 5. A Berlinben tartózkodó ifju-egyiptomiak az évforduló alkalmából üdvözlő táviratot intéztek Vilmos császárhoz, kifejezve azt a reményüket, hogy a német fegyverek ki fogják vinni a megérdemelt végleges győzelmet és ezzel meg fogják törni Angliának, az igazság, az emberiség és a jogosság ellenségének hatalmát.

Angol hadihajók a kisázsiai partok ellen

London, január 5. A Reuter-ügynökség jelenti Kairóból: A „Fox” és a „Goliath” angol hadihajók december 15-én bombázták a Deves Salam erődöt. A város igen nagy károkat szenvedett.

Belgrádot bombázzák?

Berlin, január 5. (Magyar Távirati Iroda.) A *Localanzeiger* jelenti *Rotterdam*-ból:

Szerb részről jelentik, hogy az osztrák-magyar csapatok csütörtök óta újra bombázzák Belgrádot. Állítólag senki sem sérült meg. Egyes házak erősen megrongálódtak.

Az albánok támadják a montenegrókat

Durazzo, január 5. (Budapesti Tudósító.) December 31-én nagyszámu katolikus albán lépte át a montenegrói határt és támadta meg a hadiállapot alkalmából nagyon megerősített montenegrói határőrséget. Az albánoknak kiváló fegyvereik vannak és különben is jól vannak felszerelve. Igen élénk ütközetre került a sor. A montenegrókat ugyan visszaszorították az albánokat, de 19 halottjuk és 10 sebesültjük van. Alighanem további véres események készülnek az albánmontenegrói határon.

Az albán lázadás

A főkelők támadása Durazzo ellen

Róma, január 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti *Durazzo*-ból tegnap reggel nyolc órai kelettel: A lázadók tegnap a muzulmán komité által aláírt levélben követelték a szerb és a francia követ kiadását. Délben félegykor megkezdtek a támadást a város ellen. Esszad basa közölte az olasz követséggel, hogy nagy veszély fenyegeti a várost és minden lehetséges segítséget kért. A követ értesítette a kikötőben horgonyzó hadihajókat és éjjel félháromkor a *Misurata* és *Sardegna* hadihajók a város védelmére néhány ágyulóvést tettek, amivel elérték azt, hogy a lázadók tüzelése megszünt. Az olasz kolónia, az olasz, francia és szerb követség személyzetével együtt az olasz hadihajók fedélzetére ment.

Olaszország elégedék meg Valonával

Róma, január 5. *Bettolo* volt olasz tengerészeti miniszter egy hírlapíró előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy *Olaszországnak a jelenlegi viszonyok között nem szabadna mélyebben belemenni az albán viszonyokba*. Ha ezt megcselekedné, esetleg annak a veszélynek tenné ki magát, hogy elvonná az ország figyelmét az elsősorú és fontos feladatokról. *Meg kell tehát elégednünk azzal, hogy Valonában ismét rendes vi-*

szonyokat teremtetünk, azt fenn is kell tartanunk, de tovább nem mehetünk. A mi célunk csak az lehet, hogy megakadályozzuk, hogy egy más tengeri hatalom Albániában megtelepedhessen és flottája részére bázist teremtsen a mi brindisii bázisunk hátrányára.

Wilson béke-akciója

Róma, január 5. (Magyar Távirati Iroda.) *Gibbona*, *Farley* és *Oconel* amerikai bicornokok kezdeményezésére Wilson elnök legközelebb rendkívüli követet küld Rómába, azzal a megbízással, hogy az illetékes fórumokkal megbeszéléseket folytasson a háboru befejezésének lehetőségéről. Wilson béke-akciójának részletelt egyébként nem ismerik.

Debreczen a múlt hóban

A közigazgatási bizottság ülése

Debreczen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg január havi rendes ülését *Domahidy* Elemér főispán elnöklése alatt. Az ülésnek bizonyos ünnepi színt adott a főispán elnöki megnyitója, melyben a város új vezető tisztviselőit: Márk Endre polgármestert és Csóka Samu főjegyzőt, majd a bizottság új tagjait üdvözölte.

(A főispán megnyitója)

— A polgármesteri szék gazdát cserélt, — így kezdte a főispán, miután az ülést megnyitotta — és Márk Endre elfoglalván állását, most már felelősségteljes vezető tisztviselői pozíciójában, mint a bizottság jelentékeny tényezője, folytatja munkálkodását. Mialatt a bizottságnak tagja volt, tapasztalhatuk mindannyian, hogy nagyon meleg érdeklődéssel vette ki részét a közös munkából és igyekezett közreműködni, hogy a város ügyei az igazságnak és a méltányosságnak megfelelő módon intéztesse. Szívvel üdvözlö az új polgármestert és ugyanezzel az üdvözléssel fordul az új főjegyző: Csóka Samu személyéhez, aki szintén egyik irányítója a bizottság munkálkodásának; ő tőle is bizton várhatja a közigazgatási bizottság annak a szorgalmas, eredményteljes munkának a folytatását, melyet eddigi előkelő állásában kifejtett. — Megemlékezett továbbá a főispán a bizottság két új tagjáról: Kovács József nyugalmazott polgármesterről és Körner Adolf nyugalmazott főjegyzőről, főkérvén őket, hogy tapasztalataik gazdag tárházát bocsássák rendelkezésére a bizottságnak, a mely számíthat az ő meleg érdeklődésükre. Végezetül kedves kötelességet óhajtott teljesíteni, amikor ez év első ülésén, az újév alkalmából, a bizottság minden egyes tagjának boldog újéztendőt és sok örömet kíván.

(A polgármester válasza)

A tetszéssel fogadott megnyitó után Márk Endre udvari tanácsos polgármester emelkedett szólásra és köszönetet mondott a főispán üdvözlő szavaiért. Majd rátért arra a változásra, mely az ő pályafutásában beállt, hogy míg huszonnyolc éven át ő gyakorolta eddig a kritika jogát, mostantól kezdve az ő személye lesz a kritika központja. Felelőssége teljes súlyának átérzésével foglalta el új állását, amelyben bárki részéről is örömmel fogadja a kritikát, annak akár interpelláció, akár előterjesztés, akár egyéb formájában való megnyilvánulását. Tisztviselőtársaival együtt a maga egészében átérzik a mai helyzetnek, főként a gazdasági helyzetnek nehézségeit, azonban rajta lesznek, hogy vállvetett működéssel megtalálják arra a lehetőséget, amelyben remény szerint hasznos eredményeket fognak produkálni. Kérte a főispánt, hogy tartsa meg eddig tanúsított jóindulatát a tisztikar számára, a tisztviselők rajta lesznek, hogy működésükkel egy a főispán, mint a bizottság megelégedését kiérdemeljék.

Ez ünnepélyes megnyitás után rátértek a napirendre.

(A polgármester jelentése.)

Csóka Samu főjegyző betérjesztette a polgármester jelentését, mely a városi közigazgatás december havi ügyforgalmát részletezi. A jelentés a következő szavakkal végződik:

Először van alkalmam mint polgármester a közigazgatási bizottság ülésén résztvenni. Amidőn polgármesteri működésemhez a tekintetes közigazgatási bizottság szives támogatását kérem, egyben jelentem, hogy az újév alkalmából a hitfelekezetek, hivatalok fejeinél s a társadalom egyesinél üdvözlő látogatásokat tettem.

Jelentem végül, hogy az adóügyosztály általános az adókezelés újjászervezése tárgyában lehetőleg még e hó folyamán értekezletet kívánok összehívni s ez értekezleten részvételre a kir. pénzügyigazgatóságot s egyes közgazdasági szakértőket meghívom.

Ezután az albizottságokat alakították ujja.

(A közegészségügy.)

Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok decemberben hasonlóak voltak a novemberihez, bár a ragályos betegségek nem emi javulás észlelhető. Ez annyival inkább figyelemre méltó, mert a katonai megfigyelő kórházakba naponta nagy számmal érkeztek különösen hasihagymáz-, továbbá vérhas- és kolera-betegek. Ma már megállapítható, hogy ezen intézmények a város egészségügyi viszonyaira semmi hatást nem gyakorolt.

(Az adóforgalom)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató a város december havi adóforgalmáról referált. Eszerint befizettek egyenes adóban 176,458 korona 04 fillért, hadmentességi díjban 308 koronát, bélyegjüvedékben 65,382 korona 24 fillért, jogilletékben 29,308 korona 05 fillért, díjjüvedékben 1993 korona 03 fillért, dohányjüvedékben 284,926 korona 31 fillért, határvámjüvedékben 14,134 korona 25 fillért, fogyasztási és italadóban 27,083 korona 33 fillért; minden egyes adónemben lényeges csökkenés mutatkozott a múlt év decemberében befizetett összegekhez képest, kivéve a dohányjüvedéket, melyben 82,714 korona 30 fillér emelkedés mutatkozott. A hadbavonultak családjai részére f. hó 4-ig Debreczenben 3598 család részére napi 5496 korona 48 fillért utalványozott ki.

Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő, Kelti Izsó műszaki tanácsos és Reitz János kir. főállatorvos terjesztették be ezután jelentéseiket, melyeket a bizottság rendre tudomásul vett.

URANUS
Korona-Passage Telefon 3-28.

Szerdán — Csütörtökön
Január hó 6-án, 7-én

ÉRT A MŰSORT OKVETLEN NÉZZE MEG!

A tánczosnó szerelme

Művészesen színes társ. dráma 2 felvonásban.
MAXI MEG AZ ANYÓSA.
Kacagató vígjáték 2 felvonásban.
Főszereplő Max Linder.

Vízleő Nyugat-Amerikában. Ismeretterjesztő.
Az oroszok Irzomysl előtt. Hadi karikatúra.
A világító teronyóra. Megható életkép.
G. I. b. állítta meg az öreg bácsi. Humoros.

Előadások este 5 órától rendes helyárrakkal.
Folytatólagos bemenet

URANIA

Debreczen leg nagyobb, legelőkelőbb mozgója
E G Y H Á Z . F É R . — TELEFON 12-51.

Szerdán — Csütörtökön
Január hó 6-án, 7-én

Érdekesítő háborus képek!
" Szexuális aktualitások "

GYŐZELEM
a muszkahorda fölött.

Epizód-dráma a mai világháborúból 3 részben.
A JÖVŐ HADSEREG.
Aktuális felvétel.

Események a harcmezőn
Általános heti szemle az összes harc-
terekről.
A béke anygal. Életkép.
Fényt vagy életet. Kacagató.
A sokoldalú szobalány. Bohózat.

Előadások 5 órától rendes helyárrakkal.
Folytatólagos bemenet.

HIREK

— **Királyunk török adjutánsa.** Berlin, január 5. Konstantinápolyból jelentik a Tagblatt-nak: Ferenc József király, épp úgy, mint Vilmos császár tette, a szultán mellé főhadsegédet fog küldeni Stambulba. A szultán hasonló minőségben egy török tábornokot nevez ki Ferenc József király mellé.

— **Istentisztelet.** Az ágostai hitv. evang. templomban, szerdán, vízkereszt napján délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos segédlelkész végzi.

— **József főherceg főudvarmesterének kitiintetése.** A király Szapáry, Mura-Szombati és Szécsi-Szigeti gróf Szapáry József titkos tanácsost, József főherceg főudvarmesterét főudvarmesteri szolgálatától felmentette s neki ez alkalomból a Ferenc József-rend nagykeresztjét adományozta.

— **Megyebizottsági tagválasztás Hajdudorogon.** A napokban történt meg Hajdudorog községben az egyik megüresedett megyebizottsági tagság betöltése. Hogy ez alkalommal a választók mennyire az ember értékét és az érdemet tartották szem előtt, annak fényes bizonyága, hogy a község egyik legkedveltebb, munkás tisztviselőjét, Vekerdy Károly adóügyi vezető jegyzőt óriási szótöbbséggel választották meg. Nagyban hozzájárult e szép bizalom megnyilvánulásához a Vekerdy Károly nemes altruizmusa s a nép iránt tanúsított jóindulata. Hisszük, hogy a vármegyei bizottság is igen értékes tagot nyert benne.

— **Munkászavargások Oroszországban.** Kopenhágából táviratozzák: A pétervári Putilow-gyárakban munkászavargások törtek ki, mert a munkások hetek óta naponta tizen-nyolc órát dolgoznak, de ezt a túlórázást nem fizetik meg. Sok száz munkás sztrájkba lépett és összeverődött a gyár kapui előtt. Arra a hírre, hogy a Putilow-telepen sztrájk ütött ki, a többi gyár munkásai is abbahagyták a munkát és százával csatlakoztak a sztrájkolókhöz. A tüntetők hosszú menetben vonultak a belváros felé, de csendőrök és kozákok állották útjukat. A munkások kibontották a vörös zászlót, ami jel volt arra, hogy a kozákok lövöldözzenek. A tüntetők is fegyverhez nyúltak. Több mint száz munkás és hat katona megsebesült, de a tüntetők nem juthattak be a belvárosba.

— **Téli ruhát a katonáknak.** A Csapó-utcai paróchiális kör elnöksége tisztelettel kéri azon nemesszívű hölgyeket, akik katonáink számára készítenék téli ruha varrására vállalkoznak, hogy mielőbb sziveskedjenek János Zoltán ref. lelkész hivatálában (Hatvan-utca 3. sz., I. emelet 2. a.) megjelenni.

A református egyház Csapó-utcai paróchiális köre által adományozott, a hadsegélyező hivatalhoz küldött 67 hősapka, 4 pár térdvédő és 8 pár csuklóvédő kötésében a következő hölgyek vettek részt: Özv. Bészler Imréné, Kalapács Juliska, Harmathy Viola, özv. Papp Miklósné, G. Szabó Kálmánné, Baráthi Eszter és a református felső leányiskolai növendékei. Neuhauser Károlyné urnő pedig 6 darab katonai alsónadrágot varrt.

Téli ruhanemüket adományozták továbbá a katonák számára: dr. Körössy Kálmánné, Polgár Irén, Vecsey Zoltánné, Kardos Lászlóné, Pálné, Svetits-intézet, Telegdy Györgyné, Nedeczky Ferike, Donogán és Somossy, Törös Erzsike.

— **Bécsben tilos a tánc.** Bécsből jelentik: A rendőrigazgatóság a farsang tartamára eltiltotta a nyilvános helyiségekben az összes bejelentett táncmulatságokat. Ez a tilalom azokra az egyesületekre is vonatkozik, amelyek minden farsangban mulatságokat szoktak rendezni.

— **Az új bélyegtörvény és az új perrendtartás** különféle kiadásokban kapható Hege-dius és Sándornál.

— **Uszó posta a Visztulán.** Danzigból táviratozzák: A Marienwerder melletti Kurzebracknál egy asszony a Visztula partján uszó postát talált, amelyben a kurzebracki tanító nagy meglepetésére egy volt thorni kollégájának ceruzával írott következő panaszos szavaira akadt:

— **Varsóban vagyok. Elfogtak az oroszok. Esdve kérek benneteket, szabadítsatok meg. Reggel és este csak kenyeret és vizet kapunk, délre hámozatlan burgonyát és egy kevés sót. Holnap visznek Szibériába. Segítsetek. Ötven bajtársammal együtt egy nyomorúságos helyen ülök.**

Varsó, 1914. dec. 2. Schättere tanító, 128. gyalogezred, 3. század. (Bud. Tud.)

A háború a szerelem patrónusa

Sexuális problémák a háború alatt

A sexuális tudományok művelésére alakult orvos-társaság legutóbbi ülésén Buchard dr. arról a befolyásról tartott előadást, melyet a háború a sexuális életre gyakorol és még gyakorolni fog. Legelőször a frigykötés háborús formájáról szólott és megállapította, hogy az Európában dúló háború a szerelmi házasság diadalát hozta meg az érdekházasságok fölött. Az érdekek latolgatása nélkül — mondotta Buchard dr. — a most házasságra lépő emberek nagy százaléka a sziv szavára hallgat és sutba vágja a számítás agályait.

A háború már régebben a szerelem patrónusa volt. Az 1870-iki porosz-francia hádjárat idején is nagy volt a szerelmi frigyek száma és statisztikai megfigyelések igazolják, hogy az ilyen házasságokból eredő gyermekek valamennyien pompás, egészséges kis emberkék lettek. Amennyire kedvez a háború a szerelmi házasságoknak, annyira sanylik a fegyveres állapotot a házasság élet szabad formái: az ágyasság és a futó viszony, mert ezek súlyosabb nemi inségnek vannak kitéve. Burchard dr. éppen ezért szükségesnek tartja, hogy e téren kriminológiai vizsgálat történjen az irányban, hogy a vadházasság és futó viszony milyen kapcsolatban állanak a háború ideje alatt történő büntényekkel. — Megemlítette dr. Burchard, hogy Berlin város statisztikai hivatala azt a tapasztalást tette, hogy a háború óta a magzatelhajtások és a koraszülések okozta hashártyagyuladások száma erősen csökkent.

A háború és a prostitúció viszonyáról mondott ezután figyelemreméltó dolgokat a tudós orvos. A prostitúció ma már nincs olyan szoros kapcsolatban a háborúval, mint a középkorban, amikor egész csapatokban követték a ledér leányok a seregeket. (Az orosz csapatok nyomában ugyan ma is seregestül járnak a prostituáltak.) A profilaktikus orvosi vizsgálatot mindazonáltal ma is fokozott mértékben szükségessé teszi a háború. Érdekes, hogy a prostituáltak közül sokan teljesítenek kémszolgálatot is, ami szintén szigorú rendszabályokat követel. Felemlítette még ezután az előadó, hogy a nemi idegesség (sexuális neurasthenia) számos esetben kigyul a háborúban, amely nagy férfiveszteségeket okoz ugyan, de az eugenika és fajhigiénia terén nem olyan végzetes, mint a laikusok hiszik. A fajoknak megvan a rendeltetése és a férfiakban szenvedett erővesztés pótlódik.

Borsó, Lenese, Bab, asszalt bányai és boszniai szilva, szárított zöld és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-Rizletokban.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Takarítónőt keresek fellőlten tiszta tisztességes asszonyt pár órai munkára csim a kiadóban.

12-15 éves leány fizetéssel felvétetik a kiadóban jelentkezhetni délelőtt 10-12 ig.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Szónvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

2-3 **uri embert** teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Laabérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy Ujévi vásár.

Elsőrendű áruk. Olcsó árak.

Gymorgórcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Kiadó

egy oszidosan butorozott utcai szoba fűdőszobával a placon.

Cime megtudható a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi

végzett, könyvelésben jártas, hadmentes irodista fölvetetik. Írásbeli ajánlatok Áron Manó és Társa céghez Széchenyi-utca 22. sz. intézendők.

Kiadó

azonnal 2 elegánsan berendezett különbejárta utcai szoba a főtéren. Cim a kiadóban.

Szoptató

dadának ajánlkozik tiszteséges özvegy asszony, 5 hetes gyermeke van. Cime özv. Ádám Lászlóné Hajdudorog, Géz-téglagyár. 1.

Csapó-utca 44. sz. alatt

**: kiadó :
modern egy szobás**

: lakás :

fűdő-, előszoba és konyhával butorozva, vagy anélkül, esetleg a szoba fűdőszobával is kiadó. Villanyvilágítás. Ertekezhetni Bika szálloda II-ik em. 2. sz. lakásban.